

PASTORALNE ASPEKTY FORMACJI MŁODEGO POKOLENIA

„Krucjata Wyzwolenia Człowieka wobec problemów młodego pokolenia”
III Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka
Katowice, 20 października 2001 roku

Od kilku lat organizowane są sympozja, mające na celu systematyczną refleksję nad zagadnieniami pastoralnymi, które legły u podstaw dzieła Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego. Dnia 20 października 2001 r. odbyło się w Katowicach III Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, które podjęło temat „Krucjata Wyzwolenia Człowieka wobec problemów młodego pokolenia” Krucjata Wyzwolenia Człowieka, będąca formą posługi ewangelizacyjnej opartej na szerokim programie wychowania *Nowego człowieka*, odwołuje się do doświadczenia pastoralnego i liturgicznego będącego owocem odnowy soborowej. Współorganizatorem sympozjum był Instytut Formacji Pastoralno-Liturgicznej KUL.

WYCHOWANIE MŁODEGO POKOLENIA DO WOLNOŚCI

Uczestnicy Sympozjum wysłuchali wykładów, którym towarzyszyła dyskusja. Zagadnienia podjęte w pierwszym bloku tematycznym związane są z aktualnymi problemami pedagogicznymi wychowania do wolności. Analizę obrazu młodego pokolenia uzyskanego w badaniach socjologicznych przeprowadził ks. dr Piotr K u l b a c k i, moderator Krucjaty Wyzwolenia Człowieka. Młode pokolenie, jeśli odwołuje się do autorytetów, to najczęściej do autorytetu matki i ojca. Dlatego należy położyć akcent na pracę z rodzicami. Mimo że zagadnienia wiary nie są przez młodych stawiane na pierwszym miejscu, to przecież postawa młodych ludzi, usilnie poszukujących wartości, takich jak miłość, prawda, sprawiedliwość, tolerancja, potwierdza sens i nadzieję wychowania chrześcijańskiego ku wolności. Nawet jeśli towarzyszy temu przekora

młodości. W rzeczywistości bowiem przez sam fakt ujawnianej wrażliwości na ludzkie cierpienie, choroby współczesności, poszukiwanie prawdy czy też uczestnictwa w lekcjach religii, mimo niesprzyjającej w niektórych środowiskach atmosfery, młodzi ludzie są otwarci na Boga i Kościół. Trendy, które ujawniają badania, stają się cenną wskazówką dla wychowawców.

Z kolei podjęto temat pedagogicznych aspektów działalności Sługi Bożego ks. Franciszka Blachnickiego. Zagadnienie to omówiła mgr Elżbieta Danuta D y b o w s k a z Ośrodka Profilaktyczno-Szkoleniowego im. Ks. Franciszka Blachnickiego w Katowicach. Patron ośrodka, wybitny pastoralista, był niezwykle otwarty na problemy młodego pokolenia. Jego pedagogia opierała się przede wszystkim na zasadzie własnego świadectwa wobec wychowanków. Wychowany w harcerstwie, oparł pracę w oazach na wychowaniu rówieśniczym i poprzez małą grupę, w której młody człowiek może pełniej przeżywać swoją podmiotowość. W stworzonym przezeń systemie pedagogii oazowej odwoływał się do potrzeby poszukiwania remedium na zniewolenia współczesnego człowieka. Ruch oazowy jest dla wielu tysięcy osób zarówno drogą do wiary, jak i szkołą poszerzenia w sobie i wokół siebie przestrzeni wolności.

Obszar zainteresowań profilaktycznej pracy Krucjaty Wyzwolenia Człowieka pokrywa się także z pracą wychowawczą szkoły. Mgr Jolanta D o b r z y ń s k a, wicedyrektor Departamentu Kształcenia i Wychowania MEN, wskazała na liczne pozytywne przykłady wychowania do wolności w programach wprowadzanej reformy szkolnictwa na różnych poziomach. Skuteczność ich jednak zależeć będzie od wewnętrznej postawy nauczycieli – najlepszy program przyniesie mierne efekty, jeśli zabraknie osobistej wolności i autentyzmu wychowawców.

Z kolei Tomasz A l e x i e w i c z O P, zajmujący się problematyką uzależnień oraz sekt, podkreślił w swoim wystąpieniu konieczność uzupełnienia propozycji wychowawczych Krucjaty w bezpośredniej pracy z tzw. grupami ryzyka. Wśród tej młodzieży często zatarte są podstawowe wartości, dlatego nie wystarczy odwołać się np. do wezwania do altruistycznej postawy wobec zagrożeń alkoholizmu czy narkomanii. Młodzież tego obszaru wymaga specjalistycznej posługi pedagogicznej, gdyż zbyt często braki miłości w rodzinie owocują frustracją, zagubieniem, niezdolnością do poświęcenia.

Mgr Katarzyna O w c z a r e k, referując swoje badania porównawcze wśród młodzieży licealnej uczestniczącej w programach profilaktycznych i młodzieży uczestniczącej w Krucjacie Wyzwolenia Człowieka, wykazała niezwykle silny profilaktyczny oddziaływanie Krucjaty. Jakkolwiek jest to elitarna grupa młodzieży, to stamowi ona znak nadziei, że można żyć inaczej. Radykalizm jej świadectwa ma także charakter silnie oddziałujący na otoczenie.

MIŁOŚĆ I PRAWDA

Drugi blok zagadnień podjętych przez referentów dotyczył powiązań wychowania w trzeźwości z wychowaniem do miłości.

Mity towarzyszące zaburzeniom orientacji seksualnej opierają się całkowicie błędnych teoriach, że jakoby orientacja homoseksualna była całkowicie uwarunkowa-

na genetycznie. Najnowsze osiągnięcia naukowców ze środowisk amerykańskich potwierdzają jednak wolność człowieka w zachowaniach seksualnych. Najczęstsza przyczyną zaburzeń jest brak lub deformacja miłości rodzicielskiej, uwiedzenie, przemoc wobec dzieci lub dorastającej młodzieży. Mgr Irena Chłopkowska z lubelskiego środowiska Ruchu „Światło-Życie” podkreśliła, że punktem wyjścia w pomaganiu jest prawda o wolności człowieka oraz o wyzwoleniu, jakie daje Chrystus. Niestety nawet niektóre środowiska katolickie ulegają mitowi determinizmu seksualnego, utrudniając w ten sposób pomoc w przywróceniu właściwych zachowań. Integralne wychowanie w miłości i do miłości jest jedyną drogą rozwoju młodego człowieka. Referentka jest współpracownikiem grupy samopomocowej „Odwaga”, współorganizatorem dwu międzynarodowych konferencji poświęconych pracy pastoralnej z osobami o zaburzonej orientacji seksualnej oraz kursu duszpasterskiego. Zaprezentowała także przywieziony prosto z drukarni drugi już tom materiałów poświęconych omawianemu zagadnieniu: *Wyzwolenie w Chrystusie jako zasada działań pastoralnych wobec osób o orientacji homoseksualnej* (Krościenko 2001).

Wychowanie do miłości było przedmiotem wykładu mgra Szymona Grzełka z Fundacji „Homo Homini” im. K. de Foucauld. Krajowy koordynator programu PION (Płciowość i Odpowiedzialność Nastolatków) ukazał mity wychowania seksualnego oraz pozytywne propozycje realizowane w programie PION. Program ten stanowi długofalową propozycję wychowawczą. Wykładowca zaprezentował też wyniki badań wskazujące na ścisłe powiązania, jakie w wychowaniu zachodzą między wstrzemięźliwością od alkoholu a wstrzemięźliwością od współżycia seksualnego.

Temat miłości – życia – śmierci był kontynuowany przez mgra Andrzeja Winklera, terapeutę Międzynarodowego Instytutu Badań i Terapii Ofiar Przemocy w Kanadzie. Terapeuci coraz częściej spotykają się z problemem młodych ludzi, którzy doświadczają zranienia śmiercią spowodowaną przez bliskie osoby. Dokonana przez rodziców aborcja rzuca cień nie tylko na ich własną psychikę, ale także na ocalałe rodzeństwo. I choć zdarzenie jest pokryte milczeniem, to czasem dopiero terapeuta odkrywa prawdziwą, ukrywaną przez rodziców przyczynę dysfunkcji psychicznej młodego człowieka. Tak zwany syndrom ocalańca wprowadza nas w tajemnicę ekspansji utajonego zła. Jednakże miłosierdzie Boże jest ponad uwarunkowania psychiczne – dla Boga nie ma sytuacji beznadziejnych.

POSZERZANIE PERSPEKTYWY WOLNOŚCI

Symposium odbyło się w Ośrodku Profilaktyczno-Szkoleniowym im. ks. F. Blachnickiego, istniejącym przy świątyni pw. Matki Kościoła – Niepokalanej Jutrzenki Wolności w Katowicach. Kościół ten, konsekrowany 25 września 2001 r. przez metropolitę górnośląskiego abpa Damiana Zimonia, stanowi wotum wdzięczności Krucejaty za wyzwolenie narodu z niewoli alkoholizmu i jest wyrazem wiary i nadziei, że Opatrzność Boża dopełni tego dzieła. Jest równocześnie wyrazem świadomości pastoralnej Kościoła, że tylko integralna formacja we wspólnocie chrześcijańskiej żyjącej liturgią wprowadza człowieka w przestrzeń wewnętrznej wolności, będącej źródłem ładu zewnętrznego.

Głównym organizatorem Sympozjum była Stanica Krucjaty Wyzwolenia Człowieka Nr 1 na Kopiej Górze w Krościenku, współorganizatorami zaś Instytut Formacji Pastoralno-Liturgicznej KUL, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, redakcja kwartalnika „Eleuteria” oraz gospodarze miejsca. Poprzednie specjalistyczne sympozja Krucjaty odbyły się w Niepokalanowie w 1999 r. („Ewangelizacja – Profilaktyka – Pomaganie”) oraz w Krościenku w 2000 r. („Od Krucjaty Wstrzemięźliwości do Krucjaty Wyzwolenia Człowieka”).

W obradach uczestniczyło 70 osób z Polski i z zagranicy. Wśród nich wyróżniała się grupa 12 osób ze Słowacji, m.in. ordynator oddziału odwykowego, psycholog i inne osoby ze słowackiej Krucjaty Oslobodenia Človeka. Zarówno uczestnicy, jak i wykładowcy podkreślali, że kolejne sympozjum, które zgromadziło tak szerokie spektrum specjalistów, stało się ważnym wydarzeniem, będącym śmiałym krokiem ku rozwojowi pracy wychowawczej z młodym pokoleniem.

Ks. Piotr Kulbacki